

PROJEKT ROZVOJOVÉ POMOCI A TRANSFERU ZKUŠENOSTÍ PRO ROZVOJ A OBNOVU VÁLKOU POSTIŽENÝCH OBLASTÍ UKRAJINY

Michael Pondělíček a Vladimíra Šilhánková

K 1. rozvojovému dni ČR, dne 25. dubna 2024 začal i projekt „Posilování kapacity a transfer znalostí na VŠ pro rozvoj postižených oblastí Ukrajiny“, který realizuje Masarykův ústav vyšších studií Českého vysokého učení technického v Praze ve spolupráci s O. M. Beketovovou národní univerzitou urbánní ekonomie v ukrajinském Charkově. Projekt byl finančně podpořen ve výběrovém řízení Ministerstva zahraničních věcí ČR na podporu Ukrajiny a je součástí České rozvojové pomoci.

Obrázek1: Logo projektu

Autor: Radko Palic

Princip spolupráce a sdílení zkušeností z obnovy území postižených válkou bude hlavním motivem a nití propojující přednášky pro studenty a akademické pracovníky na Ukrajině, a také pro studenty z Ukrajiny, kteří studují v České republice.

Projekt byl zahájen realizací interního workshopu s více znalci a organizacemi, kde bylo specifikováno bližší zaměření rozvojových přednášek pro studenty, doktorandy a státní správu, místní hybatele a správce infrastruktury, které by ve svém důsledku měly pomoci stanovit priority a rozvinout činnost při současné i poválečné Ukrajině postižené devastací území během Ruské agrese. Tento workshop proběhl ve středu 15. května t.r. a kromě zástupců MÚVS se jej zúčastnili realizátoři projektů pomoci Ukrajině z nevládních neziskových organizací Arnika a Člověk v tísni. Velmi přínosné pro výsledky workshopu byly i vstupy a komentáře prof. Ivana Holoubka, který se věnuje dekontaminacím území.

Obrázek 2: Účastníci interního workshopu 15.5.2024

Zdroj: foto Vladimíra Šilhánková

12. a 13. června 2024 proběhl pilotní výukový kurz pro ukrajinské studenty studující na ČVUT, ale i další zájemce z jiných vysokých škol, kteří jsou původem z Ukrajiny a mohou posléze přispět k její obnově a rekonstrukci. Kurz byl zaměřený na plánování, obnovu a sanaci sídel postižených válkou a zúčastnilo se ho cca 20 studentů, převážně z ČVUT. Dále se ke kurzu online připojily dvě skupiny – z Žitomiru a ze Lvova, tedy celkově dalších cca 20 studentů a pedagogů, kteří měli na Ukrajině zájem o tento kurz a jsou převážně z českých krajských komunit.

Smyslem pilotního kurzu bylo odzkoušet vytvořený výukový modul, který představí komplex znalostí a dovedností, které jsou potřebné pro rekonstrukci území a sídel a předat je těm, kdo se po studiu vrátí zpět na Ukrajinu a zúčastní se obnovy země. Cílem pilotního kurzu bylo odzkoušet si nejen věcné, ale i technické parametry kurzu a připravit se tak k realizaci hlavního pětidenního kurzu, který bude realizován na podzim t.r. společně s O.M. Beketovovou národní univerzitou urbánní ekonomie v ukrajinském Charkově. S ohledem na aktuální situaci v Charkově bude muset pravděpodobně kurz proběhnout hybridní nebo online formou. V rámci pilotního kurzu se proto ověřovaly technické parametry a limity realizace nácvikových aktivit v hybridním prostředí. Kurz kombinuje přednášky na vybraná plánovací a rozvojová témata s nácvikovými hrami a praktickým nácvikem vybraných technik pro participaci a rozvoj. Významnou součástí kurzu byla zpětná vazba jeho účastníků zaměřená na věcný obsah přednášených témat a nacvičovaných dovedností. Účastníci kurzu ocenili výběr témat a zejména nácvikové aktivity. Ocenili i příklad z obnovy poválečného Kosova a doporučili zařadit více takových příkladů. Dále navrhli kurz doplnit např. o řešení problematiky zdravotně postižených, kterých bude po válce na Ukrajině větší množství.

Obrázek 3: Ukrajinští studenti v průběhu nácvikové hry

Zdroj: foto Vladimíra Šilhánková

Jak již bylo uvedeno, hlavní částí projektu bude výukový kurz, který bude realizován online na přelomu září a října 2024 pro pro studenty Beketovovy univerzity v Charkově a další zájemce na Ukrajině. Kurz bude doplněn o příklady devastovaných urbánních prostorů a ploch a bude odpovídat místním možnostem, bezpečnostním, společenským i klimatickým podmínkám. Kurz obnovy bude orientován také na nejlepší dostupné techniky a technologie vedoucí k ochraně klimatu a dlouhodobé udržitelnosti, budou předvedeny i ukázky funkční participace na řešení rozvojových témat.

Ve druhé části projektu navštíví skupina šesti nejlepších účastníků kurzu z Beketovovy univerzity v Charkově ČR, kde jim budou formou příkladů dobré praxe prezentována současná řešení v prostředí ČR, tak aby byli schopni prezentovat v domácím prostředí, za pomoci podpůrných materiálů projektu, pozitivní zkušenosti do vysokoškolské výuky a praxe na severovýchodě Ukrajiny.

Jedním z cílů kurzu i studijní cesty za příklady dobré praxe bude prezentace dostupných postupů a činností v rámci udržitelného regionálního rozvoje v ČR i Evropě. V rámci přípravy a realizace kurzu i studijní cesty bude dbáno na environmentální šetrnost, udržitelnost, vyváženost a genderovou rovnost.

Doufáme, že grant přispěje k posílení schopností týmů pro cílený a udržitelný regionální rozvoj válkou devastované země již v duchu technologií budoucnosti. Cílem je totiž i udržitelná a živá Ukrajina.

Obrázek 4: Účastníci pilotního kurzu s jeho realizátory

Uprostřed Prof. Vladimíra Dvořáková, CSc., ředitelka MÚVS ČVUT v Praze, vlevo dále doc. Vladimíra Šilhánková, Ph.D., dr. Lucia Dobrucká a dr. Martin Maštálka

Zdroj: foto Radko Palic

Ministry of Foreign Affairs
of the Czech Republic